

Orbánova hra se obrátila proti němu

Viktor Daněk

Ukrajíně. O selanku šlo však jen zdánlivě.

Podstatné je to, co mimořádné schůzce šéfů vlád států sedmadvacítky předcházelo – týdny náročných přípravných vyjednávání a bezprecedentní tlak na dohodu z jednotlivých členských zemí. Lídři na jednu stranu Orbánovi dopřáli zacházení v rukavičkách, současně se ale diplomaté nebáli sáhnout i ke zbraním těžkého kalibru, jak prozrazují úniky dokumentů do médií, které zákulisní zápolení provázely.

Podle jednoho z nich se chystal plán, jak zasáhnout maďarskou ekonomiku. Podle Financial Times text zmiňoval možnosti, které by mohly rozkolísat maďarský forint na světových trzích, podkopat důvěru investorů a v konečném důsledku vést až k propouštění. Oficiální představitelé institucí popřeli, že by něčím takovým Unie sku-

tečně hrozila. Orbánovi ale tento patrně řízený únik připomněl, jak závislá je maďarská ekonomika na zemích, k nimž se politicky obrací zády.

A roli mohlo sehrát i to, že diplomaté několika členských zemí v zákulisí podle zjištění serveru Politico začali připouštět, že nastal čas dokončit proceduru podle článku 7 smluv, která by Maďarsko mohla připravit o část hlasovacích práv. Dosud tomu bránilo Polsko, po odchodu Práva a spravedlnosti do opozice by se ale Orbán musel spolehnout na Roberta Fica.

Budapešť na úniky zareagovala rozlíceným obviněním Bruselu z vydírání. Něčemu takovému se lze ale jen pousmát. Tím, kdo ostatní dlouhodobě vydírá, je jednoznačně Maďarsko. Šlo-li opravdu o autentické plány, pak to jen ukazuje, že se unijní lídři naučili hrát s Orbánem hru podle jeho pravidel.

Budapešť tak pochopila, že dále zneužívat veto není politicky udržitelné. Tím spíš, že souběžně vznikl návrh, jak Maďarsko obejít a další pomoc pro Ukrajinu dohodnout i mimo rámec Evropské unie. Původně silné karty se postupně Viktoru Orbánovi obrátily proti němu.

S plánem na dlouhodobou finanční pomoc pro Ukrajinu v objemu 50 miliard eur tak nakonec souhlasil poměrně levně. Prosadil si pravidelné hodnocení vývoje finanční pomoci a možnost revize za dva roky, se kterou by však musely souhlasit všechny státy EU. Nezískal tak možnost o pokračování půjček každoročně hlasovat znovu, jak požadoval. Neznamená to však, že se z Viktora Orbána stal přes noc konstruktivní aktér, jen pochopil, že tuto partii prohrál.

*(Autor je zástupcem ředitele
Institutu Europeum)*

Možná by se mohl zapísat do dějin jako nejkratší summit EU všech dob. Začal v 11.20 a o šest minut později jeho předseda Charles Michel ohlásil jednomyslnou shodu. Nekonal se očekávané náročné vyjednávání, při kterém by maďarský premiér Viktor Orbán do pozdních nočních hodin hrozil vetem, aby si vyjednal co nejvíce ústupků výměnou za souhlas s další finanční pomocí